

שיתוף הציבור בעיסאווייה

במסגרת פרויקט קמינקר לתכנון עיסאווייה

שיתוף הציבור בעיסאווייה נעשה בתחילה במפגשים עם נציגי החמולות העיקריות, ולאחר מכן בסדנאות לכלל התושבים. בעבודה משותפת של ראשי המשפחות ואדריכל התכנית גובשה מפת בעלויות, המפרטת את חלוקת הקרקעות בכפר בין המשפחות. בפורום זה נערך תרגיל 'סדנאי' ראשון, בו ציינו המשתתפים את הדברים החיוביים בכפר שהיו רוצים שישארו בו גם במסגרת התוכנית החדשה.

בעקבות ההכרות והאינטראקציה החיובית עם נציגי המשפחות הורחב מעגל המשתתפים ונתח רחב יותר של האוכלוסייה החל לקחת חלק במפגשים. הציבור הוזמן להשתתף במפגש כללי בו השתתפו כשמונים איש שייצגו קבוצות שונות באוכלוסייה, בתום המפגש הוזמנו התושבים להשתתף במפגשים עתידיים.

מפגשי הסדנאות כללו חלק לימודי: מחד, הסברים על הדרך בה קוראים מפה ותשריט של תוכנית מתאר ומאידך, יישום החומר הנלמד על-ידי עבודה עם מפות ותשריטים. המשתתפים סימנו על-גבי מפות מיקום של פונקציות ציבוריות, מפגעים סביבתיים, בעיות קיימות, ו"דברים טובים" שרוצים לשמר בכפר. ואכן נראה שישנה יכולת טובה והבנה אצל המשתתפים, בכל הנוגע לכלי התכנון. ישנה גם נכונות לשיתוף פעולה בתהליך מורכב זה.

הסדנא עסקה כמעט בכל הנושאים הפיזיים הקשורים לכפר. הייתה הסכמה הן לגבי מרבית הדברים שכדאי לשמור ולשמר והן לגבי הנושאים הבעייתיים. ככל שהסדנא התקדמה לקראת גיבוש החזון ונגעה בפתרונות אפשריים לקונפליקטים, התהליך הפך מעט יותר סבוך ומורכב. המחלוקות שעלו נגעו בעיקר לעניין **הקרקעות לשטחי ציבור**. בחזונום ראו התושבים פעילויות ותפקודים ציבוריים רבים, אך לא נמצא המנגנון המקובל והמוסכם למציאת הקרקעות עליהן יתאפשרו פעילויות ותפקודים אלו. רעיונות שעלו בדיון האחרון שהתקיים בסדנא (הקצאת אחוז דומה מכל בעלי הקרקע), התקבלו בהסתייגות. רעיונות לא ריאליים במציאות הישראלית (קרקע חלופית למי שהפקיעו ממנו) התקבלו באהדה רבה יותר. היה מי שאמר שיותר מציאותי ויעיל שהקצאת הקרקעות תבוא באמצעות הפקעה "מלמעלה", על ידי השלטונות, ולא בדרך של הסכמה בין התושבים.

חילוקי דעות נוספים, שנראים קלים יותר לגישור, עלו בגיבוש החזון בתכנית. שם עלו מחלוקות לגבי מיקום הפונקציות השונות במרחב. המחלוקות העיקריות:

1. שימושי הקרקע לאורך ציר מעלה אדומים – מגורים מול תעשייה ומסחר
2. מסחר – מרכז קניות ראשי מול מרכזים מסחריים קטנים בשכונות.
3. פארקים ציבוריים – פארק גדול מרכזי מול פיזור פארקים קטנים.
4. מבני ציבור – פיזור מול ריכוז.
5. בעלי חיים – גידול בעלי חיים ליד הבית מול הרצון להוציאם מחוץ לאזורי המגורים.

לקראת סוף חודש נובמבר 2004 יציג אדריכל התכנית חלופות תכנוניות בפני התושבים. כהקדמה להצגת החלופות התקיים במפגש שנערך בחודש אוקטובר 2004 דיון בנושא: **עיסאויה בין כפר לשכונה**. הכוונה הייתה להבהיר ולהדגיש את המשמעויות של ההכרעות בתחומים השונים. כיצד החלטות תכנוניות קונקרטיות עתידות להשפיע על חיי היום-יום בעתיד וכיצד הבנה מעמיקה של משמעות כל החלטה יכולה לסייע לנו בבואנו לבחור בין החלופות.